

RŪPES PAR RADĪBU

SABATA PĒCPUSDIENAI

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Rom. 1:25, 2. Pēt. 3:10-14, 1. Moz. 2:15, Neh. 13:16-19, Ebr. 1:3, Ps. 100, 1. Moz. 1:26-28.

ATMIŅAS PANTS:

„Un Dievs Tas Kungs ņēma cilvēku un ielika viņu Ēdenes dārzā, lai viņš to koptu un sargātu.” (1. Moz. 2:15).

GALVENĀ DOMA:

Kā kristiešiem vajadzētu izturēties pret apkārtējo vidi?

Kā mums kā septītās dienas adventistiem vajadzētu attiekties pret vidi, īpaši zinot, ka šī zeme ir samaitāta, tā paliks samaitāta un kādu dienu tiks iznīcināta, sadedzināta lielā uguns jūrā, „pasaules pamati degdami izjuks un zeme un viss, kas uz tās radīts” (2. Pēt. 3:10)? Pievieno šim vēl Bībeles pavēli, ka cilvēkiem jāvalda „pār zivīm jūrā un putniem gaisā, un katru dzīvu radījumu, kas rāpo pa zemi” (1. Moz. 1:26). Nav brīnums, ka reizēm mēs nesaprotam, kā izturēties pret apkārtējo vidi.

Tajā pašā laikā vai mums kā visu Dieva dāvanu namturiem nav pienākums rūpēties par zemi? Galu galā, vai Dievs to nav radījis un paziņojis, ka tā ir „ļoti laba”? Vai mums kā ļaudīm ar noteiktu vēsti par Dievu Radītāju (Atkl. 14:6, 7) nevajadzētu būt arī savam viedoklim par to, kā vajadzētu apieties ar Dieva radību?

Šajā nedēļā aplūkosim, ko Bībele saka par dažiem šādiem jautājumiem.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 25. februārī!

JŪRAS VĒŽU ATBRĪVOŠANAS KUSTĪBA

Pirms daudziem gadiem kāds vides aizsardzības speciālists iegāja restorānā, kas specializējās uz jūras veltēm. Tur tieši viņa priekšā lielā akvārijā bija jūras vēži, kas, iespējams, neizdzīvotu pat līdz nākamajam rītam. Pienāks apmeklētājs, izvēlēsies vienu un pēc neilga laika jūras vēzītis sēdēs uz kāda šķīvja blakus kartupeļiem, kas apkaisīti ar sieru.

Zagšus pietuvojies, vides draugs, turot atvērtu somu, ielika roku akvārijā un izvilkā vienu jūras vēzi, iemeta to somā un skrēja prom. Tad viņš ielika to akvārijā, kas atradās viņa mašīnā, un brauca uz krastu. Tur helikopters aizveda viņu virs okeāna, kur viņš ielaida jūras vēzi atpakaļ ūdenī. Un jūras vēžu atbrīvotājs atkal dodas savā misijā!

Šis vīrs nebija vienīgais ar šādu misiju. Mājas lapā „lobster libertation” rakstīts par jūras vēžu glābšanu no apēšanas. Tur pat ir sadaļa „padomi, kā atbrīvot jūras vēžus”, kur pastāstīts, ko darīt, ja tev ir izdevies izglābt jūras vēzi no restorāna nažiem.

Kādā citā reizē amerikāņu aktrise veltījusi veselu savas komēdijas epizodi, kurā tika slepus no restorāna iznesti jūras vēži un ielaisti atpakaļ okeānā.

Rūpes par vidi ir viena lieta, bet jūras vēžu zagšana restorānos un to nogādāšana atpakaļ okeānā izklausās nedaudz ekstrēmi, vai ne?

Rodas jautājums: kā ir ar kristiešiem, septītās dienas adventistiem, un vides aizsardzību? Noliekot malā jūras vēžu atbrīvotāju dīvainības, kā mums vajadzētu attiekties pret vides aizsardzību? Galu galā, vai tad Jēzus drīz nenāks? Vai tad visa mūsu vēsts neizsaka to, ka šī pasaule tuvojas savam galam, ka šī zeme ir samaitāta un ilgi vairs nepastāvēs? Ņemot vērā mūsu izpratni par otro atnākšanu, cik lielas rūpes mums vajadzētu izrādīt par pašu zemi?

Izlasi 2. Pēt. 3:10-14, Jes. 51:6, 65:17 un Atkl. 21:1. Ko Bībele māca par zemes galīgo likteni? Kā šai mācībai vajadzētu ietekmēt mūsu skatījumu uz vidi? Vai vispār vajadzētu?

Bībele ir nepārprotama: šī zeme nepastāvēs. Tā ir nolemta iznīcībai, un to darīs Dievs, kas ir apsolījis radīt to vēlreiz, atjaunot, radīt „jaunas debesis un jaunu zemi”. Lai gan tas nav nekāds attaisnojums (kā mēs to šajā nedēļā redzēsim), lai zemi izmantotu ļaunprātīgi, vienlaikus šīm zināšanām vajadzētu mūs pasargāt no tā, lai neceltu zemi un vidi par dievu, kā daudzi to ir izdarījuši. Smejoties par ekstrēmistiem, mums ir jābūt uzmanīgiem, lai paši neķļūtu par tādiem.

Izlasi Rom. 1:25. Kādu svarīgu vēsti mums vajadzētu šeit sadzirdēt par to, kā mums vajadzētu rūpēties par radību? _____

DRAUDZES OFICIĀLAIS PAZIŅOJUMS PAR ATTIEKSMI PRET RADĪBŪ

Kāda tad ir adventistu nostāja vides aizsardzības jautājumā? Kā mēs varam iesaistīties dabas aizsargāšanā un tomēr saglabāt pareizo līdzsvaru? 1995. gadā draudzes vadība nobalsoja par šādu oficiālo nostāju vides jautājumā:

„Septītās dienas adventisti tic, ka cilvēks ir radīts pēc Dieva līdzības, tādējādi atklājot Dievu kā Viņa namturi, uzticīgā un auglīgā veidā pārvaldot dabu.

Diemžēl cilvēka atbildības sfērās ir ienākusi samaitāšana un ļaunprātīga izmantošana. Arvien vairāk cilvēku ir iesaistījušies neapmierināmā zemes resursu izšķērdēšanā, kuras sekas ir ciešanas, haoss un klimata izmaiņu draudi. Lai gan zinātniskie pētījumi vēl turpinās, no esošajiem pierādījumiem ir skaidrs, ka pieaugošā kaitīgo gāzu emisija, aizsargājošā ozona slāņa samazināšanās, plašā Amerikas mežu iznīcināšana un tā saucamais siltumnīcas efekts apdraud zemes ekosistēmu.

Šīs problēmas lielā mērā ir radušās, palielinot ražošanu un neierobežotu patēriņu un izsmelot neatjaunojamus resursus, lai cilvēka savtīguma un egocentrisko dziņu dēļ iegūtu arvien vairāk un vairāk. Ekoloģiskās krīzes pamatā ir cilvēka alkatība un atteikšanās praktizēt labu un uzticamu namturību dievišķi ieceltās robežās.

Septītās dienas adventisti nostājas par vienkāršu, veselīgu dzīvesveidu, atturoties no neapvaldīta patēriņa sava labuma vairošanā un atkritumu ražošanā. Mēs aicinām parādīt cieņu radībai, ierobežot pasaules resursu izmantošanu, vēlreiz izvērtēt savas vajadzības un no jauna apliecināt godbijību pret radīto pasauli.” Adventistu administratīvā komiteja (ADCOM), pieņemts Ģenerālkonferences sesijā Utrehtā, Nīderlandē (1995. gada 29. jūnijs – 8. jūlijs).

Izlasī šos pantus! Kā tie palīdz saprast draudzes oficiālo paziņojumu? 1. Moz. 1:1, 26, 9:7, Ps. 24:1; 100, Jēk. 5:1, 2, 4, 5, Ebr. 1:3. _____

Mums kā kristiešiem, kas ticam, ka šī pasaule, dzīvība un resursi ir Dieva dāvana, vajadzētu būt priekšējās rindās, lai par to rūpētos. Ja tu tici, ka zeme radīta nejauši, ka tā ir aukstu, bezrūpīgu spēku produkts, tad varētu pat atrast attaisnojumu ļaunprātīgai tās izmantošanai, sekmējot savu bojāeju. Bet, tā kā mēs uztveram šo pasauli kā Dieva radītu un uzturētu, tad ir grūti iedomāties, ka mēs nevis ar atbildību rūpēties par to, bet darītu kaut ko citu.

Kā tavs paša savtīgums ietekmē to, kā tu izturies pret apkārtējo vidi? Kāpēc nepareiza ir šāda attieksme: „Ja es esmu vienīgais pareizais cilvēks, tad ko tas dod?” _____

RŪPES PAR RADĪBU

Rūpes par apkārtējo vidi Bībelē nav tiešā veidā aprakstītas. Protams, ir daudz specifisku jautājumu, par ko Bībele nerunā. Bet Bībele iedod mums principus, ko vajadzētu attiecināt uz visām dzīves jomām, ieskaitot vides aizsardzību.

Pārdomā Mat. 22:37-40. Kā šeit atklātie principi ietekmē mūsu attieksmi pret vides jautājumu, īpaši domājot par gadījumiem, kad vides nepareiza izmantošana varētu atstāt kaitīgu iespaidu uz citiem? _____

Jau pašā Bībeles sākumā mums ir sniegtas norādes, ka cilvēks ir aicināts būt par namturi tam, ko Dievs Ādamam zemes virsū bija uzticējis. Lai gan konteksts ir ļoti specifisks, šķiet tikai loģiski, ka šie principi turpinās līdz pat mūsdienām.

1. Moz. 2:15 mēs lasām: „Un Dievs Tas Kungs ņēma cilvēku un ielika viņu Ēdenes dārzā, lai viņš to koptu un sargātu.” Ko šis pants atklāj, kā cilvēkiem sākotnēji vajadzēja izturēties pret zemi? _____

Ievēro šeit abpusējās attiecības! Dievs radīja cilvēkam šo skaisto vidi, tā viņam tika dota kā dāvana. Un tomēr ievēro, kā Ādamam bija jāizturas pret to! Viņam tā bija jākopj un jāsargā. Vārds, kas tulkots kā „sargāt”, atvasināts no ebreju vārda „smr” saknes, kas nozīmē „uzraudzīt”, „saglabāt” vai „aizsargāt”. Tādējādi jau no paša sākuma, pat pirms grēkā krišanas, Ādams bija aicināts būt par namturi vidē, kurā viņš dzīvoja. Dievs neteica, ka viņš to drīkst ekspluatēt, izmantot savtīgiem nolūkiem un izspiest no tās visu, ko vien iespējams. Toties viņam tika piekodināts to kopt un sargāt.

Vai mums ir kāds iemesls domāt, ka šie principi ir mainījušies? Ja jau Ādams bija aicināts to darīt, pirms pasaulē bija ienācis grēks, cik gan daudz svarīgāk būt labam pasaules namturim pēc tam, kad grēks to ir sabojājis? _____

Cik apzinīgs tu esi vides jautājumā? Vai tu patiešām rūpējies par to? Cik tev tas ir svarīgi vai mazsvarīgi? Pārrunājiet savas atbildes grupā! _____

SABATS UN VIDES AIZSARDZĪBA

„Elle un bezdibenis nekad nav piepildāmi, tāpat nekad nepietiek redzētā cilvēka acīm.” (Sal. pam. 27:20) Kā šī panta patiesība tiešā veidā ietekmē visu vides aizsardzības jautājumu un to, cik bīstama videi ir mūsu nepareizā izturēšanās? _____

Kā bija teikts draudzes oficiālajā paziņojumā, viens no vides problēmu iemesliem mūsdienās ir „ražošanas un neierobežota patēriņa paplašināšanās un neatjaunojamo resursu izsmelšana, lai cilvēka savtīguma un egocentrisko dziņu dēļ iegūtu arvien vairāk un vairāk”. Citiem vārdiem sakot, cilvēki tikai grib arvien vairāk un vairāk, un vienīgā vieta, kur viņi var iegūt vairāk, ir no zemes. Lai gan problēma nav dabas resursu izmantošana, bet gan tas, ka, vienalga, cik cilvēks ir ieguvis, viņam nekad nav diezgan. Kad tu pēdējo reizi dzirdēji, ka kādam ir pietiekami naudas, lai arī cik bagāts viņš būtu?

Un visā šajā situācijā Dievs cilvēcei uzdāvināja sabatu.

Izlasī šos pantus par sabatu. Lai gan mēs sliecamies par tiem domāt citā kontekstā, pamēģini tos uztvert šādā kategorijā: kā sabata bauslis, kas pavēl mums atpūsties no darba, atpūsties no naudas pelnīšanas un no biznesa, var palīdzēt mums pavisam reāli atstāt labu ietekmi uz vidi?

2. Moz. 20:8-11 _____

Neh. 13:16-19 _____

Protams, sabats ir piemiņa tam, ka Dievs ir radījis pasauli (tam pašam par sevi vajadzētu pamudināt mūs apzinīgi izturēties pret vidi), bet tā mērķis ir arī atpūta no dzīšanās pēc naudas. Ievērojot sabatu, mērķtiecīgi noliekot vienu septīto daļu no savas dzīves katru nedēļu bez izņēmuma, nevis vairojot savu bagātību, naudu un materiālās vērtības, mēs iegūstam ne tikai spēcīgu iknedēļas atgādinājumu, ka dzīve nav naudas pelnīšana; turklāt mēs tiekam arī atturēti no tāda veida dziņām, kas var nodarīt kaitējumu zemei.

Kā sabata ievērošana ir palīdzējusi tev atturēties no savas alkatības un vēlmes iegūt vairāk? Cik bieži naudas vilinājums tevi ir kārdinājis pārkāpt sabatu? _____

CILVĒKS KĀ PĀRVALDNIIEKS

„Tad Dievs sacīja: „Darīsim cilvēku pēc mūsu tēla un pēc mūsu līdzības; tie lai valda pār zivīm jūrā un pār putniem gaisā, un pār lopiem, un pār visu zemi un visiem rāpuļiem, kas rāpo zemes virsū.” [...] Un Dievs tos svētīja un sacīja uz tiem: „Augļojieties un vairojieties! Piepildiet zemi un pakļaujiet sev to, un valdiet pār zivīm jūrā un putniem gaisā, un katru dzīvu radījumu, kas rāpo pa zemi.” (1. Moz. 1:26, 28)

Šajos divos pantos mēs lasām dažas senākās Bībeles norādes, kā cilvēkam vajadzētu izturēties pret radīto pasauli. Pārlasi tos vēlreiz rūpīgi un lūdzot Dievu. Pārdomā tos, paturot prātā rūpes par radīto pasauli un vides aizsardzību. Tad atbildi uz šiem jautājumiem:

1. *Cik pilnīgai bija jābūt cilvēces kontrolei pār zemi?* _____

2. *Ko nozīmē būt pakļautībā un būt pārvaldniekam pār zemi un visu, kas uz tās atrodas? Vai šajos pantos ir kaut kas tāds, kas dotu cilvēcei pilnvaras izmantot radību ļaunprātīgi un samaitāt to?* _____

3. *1. Moz. 1:28 sacīts, ka viņiem ir jāpiepilda zeme. Ebreju valodā burtiski tas nozīmē „padarīt pilnu zemi”. Kā to saprast, domājot par jautājumu, kā vajadzētu izturēties pret zemi?* _____

Nav šaubu, ka cilvēkam vajadzēja pārvaldīt zemi, vismaz Kunga spēkā un vadībā. Fakts, ka šie panti ir doti pirms grēkā krišanas – pasaulē, kurā nav grēka, nāves un ciešanu, – vajadzētu mums iemācīt to, ka, lai arī ko nozīmē pasaules pārvaldīšana, tas nenozīmē vardarbīgu ekspluatēšanu un izlaupišanu, jo tādas lietas bezgrēcīgajā pasaulē noteikti nenotika. Lai arī kādas pilnvaras deva pārvaldīšana, tā noteikti neļāva iznīcināt pasauli.

Protams, kopš tā laika ir daudz kas mainījies: krišana, plūdi, lāsts (1. Moz. 3:17-19) un vispārēja deģenerēšanās, ko izraisījis grēks kopumā. Tomēr šajos pantos ir grūti saskatīt kaut ko, kas attaisnotu pašas planētas izpostīšanu un izlaupišanu. Šajos pantos mēs varam redzēt cilvēka kā pasaules pārvaldnieka atbildību uzņemties rūpes par to, jo Dievs to bija radījis un tā bija „ļoti laba”.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

„Sākumā Dievs atklājās visos radīšanas darbos. Kristus izplēta debesis un lika pamatu zemei. Viņa roka novietoja izplatījumā debesu ķermeņus un veidoja puķes laukā. "Ar savu spēku" Viņš nostiprināja kalnus, "Viņam pieder jūra, jo Viņš to ir radījis". (Ps. 65:7; 95:5) Viņš bija tas, kas zemi pārklāja ar brīnišķīgu skaistumu un gaisu piepildīja ar dziesmām. Uz visām lietām virs zemes, gaisā un debesīs Viņš rakstīja vēsti par Tēva mīlestību.

Šobrīd grēks ir izkropļojis Dieva pilnīgo darbu, tomēr šis rokraksts paliek. Pat vēl tagad visas radītās lietas liecina par Viņa augsto godību. Izņemot cilvēka savtīgo sirdi, nekas nedzīvo tikai pats sev. Nav neviena putna gaisā, neviena dzīvnieka virs zemes, kas nekalpotu kādai citai dzīvībai. Nav nevienas lapiņas mežā, neviena sīka zāles stiebriņa, kas nepildītu kādu uzdevumu. Katrs koks, katrs krūms, katra lapa izdala tos dzīvībai nepieciešamos elementus, bez kuriem nevarētu eksistēt ne cilvēks, ne dzīvnieks, bet cilvēks un dzīvnieks savukārt sekmē koku, krūmu un lapu attīstību. Ziedi izplata smaržu un uzplaukst savā krāšņumā par svētību pasaulei. Saule izlej savu gaismu, lai iepriecinātu tūkstošiem pasauļu. Arī okeāns, kurš pats apgādā katru strautu un avotu, saņem ūdeni no visām zemēm; tas saņem, lai dotu. Migla, uzkāpdama no dziļumiem, atkal nolīst lietus straumēs, slācīdama zemi, lai tā zaļotu un nestu auglus." Elena Vaita „Laikmetu ilgas”, 20., 21. lpp.

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pārrunājiet savas atbildes uz otrdienas pēdējiem jautājumiem!
2. Kā tu atbildētu cilvēkam, kas saka: „Jēzus drīz nāks; kāpēc man vajadzētu rūpēties par vidi?”
3. Kā mēs kā kristieši varam noturēt pareizo līdzsvaru, saprotot vajadzību rūpēties par vidi, bet tajā pašā laikā atturoties no iesaistīšanās ekstrēmās vides kustībās? Kāpēc ir svarīgi tajās neiesaistīties, īpaši tajās, kas saistītas ar politiku?
4. Ja tev ir pieejami materiāli, tad izpēti, cik labvēlīgs videi ir veģetārs uzturs salīdzinājumā ar gaļas lietošanu! Pārrunājiet savus atklājumus Bībeles izpētes grupā.

KOPSAVILKUMS:

Nav šaubu – šī pasaule tuvojas savam noslēgumam. Tā nepastāvēs mūžīgi. Jā, Jēzus nāks drīz. Tas viss ir patiesība, bet tajā nav nekā tāda, kas dotu mums tiesības vai pilnvaras samaitāt zemi. Mums kā kristiešiem vajadzētu censties rūpēties par pasauli, ko Dievs mums ir radījis.